

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Natálie Ferreira de Sousa: *Jazyková situace v Angole, 2016, 46 stran, vedoucí práce:*
PhDr. Jaroslava Jindrová, Ph.D.

Studentka Natálie Ferreira de Sousa si za téma své bakalářské práce zvolila jazykovou situaci v Angole. Výběr tohoto tématu byl ovlivněn jejími přímými (rodinnými) vazbami na tuto zemi. Cílem práce bylo představit českým čtenářům jak vývoj portugalského jazyka v Angole a jeho současnou situaci, tak představit ve stručnosti i místní jazyky.

Práce je rozdělena na deset krátkých kapitol. Po stručném úvodu, v němž diplomantka představuje Angolu, následuje kapitola věnovaná dějinám této země od období středního paleolitu až do současnosti. V dalších kapitolách se autorka již věnuje jazykové situaci v Angole, kde koexistují jazyky tří rodin: bantuské, nebantuské a románské (portugalština). Do nebantuské rodiny patří dnes již téměř vymřelý jazyk kojsan a vátwa, jímž se mluví v provincii Namibe. Bantuská skupina je velmi početná. Mezi nejrozšířenější jazyky patří umbundu a kimbundu. Diplomantka každý jazyk vymezuje po etnologické a geografické stránce. Následuje kapitola, v níž je pojednáno o vývoji postavení portugalštiny v Angole od 15. století do současnosti. Bohužel velmi málo prostoru je věnováno vzniku angolské varianty portugalštiny a s ním spojeným fenoménům *angolanidade* a tzv. *português vernáculo*, což je specifický „dialekt“ portugalštiny, na nějž panují mezi lingvisty různé názory. Následně se diplomantka věnuje výuce jak portugalštiny, tak domorodých jazyků. V poslední kapitole nalezneme několik srovnávacích tabulek s portugalskými slovy a jejich ekvivalenty v místních jazycích či se slovy objevujícími se v domorodých jazycích, jejichž původ lze hledat v portugalštině. Na závěr ještě autorka připojuje několik původních angolských přísloví s jejich vysvětlením a překladem do portugalštiny a češtiny. Práce ještě obsahuje závěr, anglicky a česky psaný abstrakt a seznam sekundární literatury.

Jak jsem již naznačil v předcházejícím odstavci, je podle mě škoda, že se autorka více nevěnovala samotné angolské variantě portugalštiny a jejím specifickým rysům vzhledem k tomu, že její přímé vazby na tuto zemi k tomuto přímo vybízely. Práce bohužel obsahuje i řadu chyb různého charakteru. Objevují se v ní chyby v angličtině (*a idea, czech language, portuguese language, portuguese* – abstrakt), hovorové výrazy (*pár afrických států* – str. 7, *Snahy ale jsou...* – str. 7), gramatické chyby v češtině (*k výzkumu mi pomohli vazby* – abstrakt, *některé slova* – str. 25), ale i chyby stylistické (*hledání řešení... je ve stádiu hledání alternativ* – str. 7). Někde autorka ponechává portugalské zeměpisné názvy v českém textu, aniž by je přeložila do češtiny (*ostrov São Tomé e Príncipe, Montes Camarões*). Portugalské slovo *linguístico* nelze překládat v kontextu koloniální politiky jako lingvistický, ale jako jazykový (str. 28). Spojení *ignorar línguas* neznamena „ignorovat jazyky, ale neumět jazyky“ (str. 30).

I přes výše zmíněné nedostatky však bakalářská práce Natálie Ferreira de Sousa splňuje požadavky kladené na tento typ práce a doporučuji ji k obhajobě. Vzhledem k výše řečenému navrhuji její klasifikaci známkou velmi dobře.

V Brnkách 8. 6. 2016

PhDr. Jan Hricsina, Ph.D.

